

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918010649
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6918010649.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Štefana Juhása, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 3. októbra 2023 v Banskej Bystrici sťažnosť okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/92/2018 zo dňa 13. júna 2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušuje uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/92/2018 zo dňa 13. 06. 2023.

odôvodnenie:

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením sp. zn. 2T/92/2018 zo dňa 13. 06. 2023 podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku pribral do konania znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia za účelom vyšetrenia duševného stavu a sexuologického vyšetrenia odsúdeného.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť okresný prokurátor, ktorú písomne odôvodnil v podstate tým, že A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/92/2018 zo dňa 24. 01. 2019 uznaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona a iné, pričom mu bol uložený okrem iného podmienený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov so skúšobnou dobou na päť rokov (teda do 26. 04. 2024) s probačným dohľadom. Počas plynutia skúšobnej doby sa odsúdený dopustil trestného činu obdobného charakteru, za čo bol Okresným súdom Liptovský Mikuláš vo veci sp. zn. 3T/77/2021 zo dňa 13. 09. 2021 odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd rozhodol o pribratí znalca, ktorý v podstate má vyšetriť duševný stav už právoplatne odsúdenej osoby. Takýto postup podľa jeho názoru nemá opodstatnenie pri rozhodovaní o osvedčení sa právoplatne odsúdeného páchatela. Podstata rozhodovania podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona je striktnie uvedená a to v rozsahu skúmania okolností o vedení riadneho života a plnení probačných obmedzení, pričom nevidí priestor pre extenzívny výklad uvedeného ustanovenia Trestného zákona. Nie je zrejmá nevyhnutnosť skúmania duševného stavu už odsúdenej osoby. Sťažnosťou napadnutý postup nemá opodstatnenie pri rozhodovaní o osvedčení sa odsúdeného aj z dôvodu, že odsúdený bol v prípravnom konaní znalecky vyšetrený – znalcom psychiaterom C. D. a následne aj ďalším znalcom C. E., a to aj za použitia falopletyzmozografického vyšetrenia, kde žiadny zo znalcov nekonštatoval okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť. Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil napadnuté uznesenie postupom podľa § 194 Trestného poriadku s poukazom na nedostatok vecných dôvodov tak, ako to predpokladá § 142 ods. 3 Trestného poriadku.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Postupom podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia a po preskúmaní trestného spisu krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou, a je aj dôvodná.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a celého spisového materiálu zistil, že odsúdený A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/92/2018 zo dňa 24. 01. 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/36/2019 zo dňa 25. 04. 2019 uznávaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona a prečinu prechovávanie detskej pornografie podľa § 370 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 5 rokov s probačným dohľadom. Trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/77/2021 zo dňa 13. 09. 2021 bol odsúdený A. B. uznávaný za vinného zo spáchania prečinu prechovávanie detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vzhľadom k tomu, že odsúdený sa v čase plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia dopustil rovnakého trestného činu, okresný súd na verejnom zasadnutí rozhodoval o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, pričom v rámci dokazovania dospel k záveru, že je potrebné ustanoviť znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia za účelom vyšetrenia duševného stavu a sexuologického vyšetrenia odsúdeného. Z odôvodnenia tohto napadnutého uznesenie však nie je možné zistiť, z akých dôvodov v rámci rozhodovania o osvedčení odsúdeného súd ustanovil znalca za účelom skúmania jeho duševného stavu, keďže v odôvodnení sú uvedené len predchádzajúce odsúdenia a príslušné ustanovenia Trestného poriadku týkajúce sa znaleckej činnosti. Napadnuté uznesenie okresného súdu je teda nepreskúmateľné. Rovnako tak ani z otázok, ktoré súd vo výroku napadnutého uznesenia položil znalcom, nie je krajskému súdu zrejmé, ako by mali ozrejmiť splnenie podmienky vedenia riadneho života tak, ako to má na mysli ustanovenie § 52 ods. 1 Trestného zákona.

Pri rozhodovaní o osvedčení odsúdeného počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia sa súd a priori zameriava na skúmanie, či bola splnená zákonná podmienka uvedená v § 52 ods. 1 Trestného zákona, a to vedenie riadneho života. Vedením riadneho života v skúšobnej dobe pritom treba rozumieť najmä dodržiavanie právnych noriem, plnenie pracovných, rodinných a ďalších občianskych povinností. Znakom riadneho života je i beztrestnosť, hoci nemusí samo o sebe vždy znamenať, že podmiennečne odsúdený vedie riadny život a naopak. Dôvodom na rozhodnutie, že trest, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, sa vykoná, je nielen skutočnosť, že podmiennečne odsúdený spáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin, ale aj skutočnosť, že inak nežil riadnym životom, alebo nevyhovел uloženým podmienkam. Jedným zo základných znakov riadneho života je teda dodržiavanie právnych noriem.

Ustanovenie znalca za účelom skúmania duševného stavu odsúdeného v tejto fáze trestného konania, keď zo žiadneho doposiaľ vykonaného dôkazu nevyplýva pochybnosť o jeho príčetnosti v zmysle § 23 Trestného zákona, je teda bez právnej relevancie. Prípadné zohľadňovanie zdravotného stavu odsúdeného je následne možné postupom podľa § 412 Trestného poriadku, prípadne § 413 Trestného poriadku, resp. nový znalecký posudok by mohol byť prípadným dôkazom v rámci konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto senát krajského súdu po zohľadnení všetkých okolností prípadu zrušil napadnuté uznesenie. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní potom bude rozhodnúť o tom, či odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a dodržiaval podmienky probačného dohľadu, alebo nariadiť nepodmiennečný trest odňatia slobody.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.